Ocalić od zapomnienia

27 września 2017 roku odbyła się w Centrum Edukacji Nauczycieli w Suwałkach **konferencja „Ocalić od zapomnienia”** poświęcona gwarom, kulturze języka oraz badaniom gwaroznawczo-kulturoznawczym, prowadzonym z pomocą szkół na terenie Suwalszczyzny i Podlasia. Od lat badania gwaroznawcze w naszym regionie organizuje Instytut Języka Polskiego UW oraz Towarzystwo Kultury Języka.

W konferencji prowadzonej przez dyrektor Lidię Kłoczko uczestniczyli wybitni językoznawcy: profesor Barbara Falińska, przewodnicząca Sekcji Gwaroznawczej Towarzystwa Kultury Języka, profesor Elżbieta Wierzbicka-Piotrowska, ekspert od gwar, językoznawca i wykładowca w Instytucie Języka Polskiego UW, a także dyrektorzy i nauczyciele interesujący się językiem Kresów, prowadzący wspólnie z młodzieżą badania gwaroznawcze w ramach projektu „Dialog pokoleń”. Eksperci podkreślali znaczenie czasu w prowadzonych przez nich badaniach, gdyż odchodzą osoby posługujące się gwarą, a młodzi często wstydzą się mowy swoich dziadków.

Szczególną wartością konferencji było przedstawienie przez młodzież z II Liceum Ogólnokształcącego w Augustowie im. Polonii i Polaków na Świecie i opiekuna pana Tomasza Choroszewskiego wyników swojej pracy w postaci wywiadów i nagrań z bliskimi (dziadkami i pradziadkami) posługującymi się lokalną gwarą. W wypowiedziach pojawiały się obrazy życia oraz obyczaje związane z historią i kulturą regionalną, a także dawne pieśni śpiewane po domach w okresie Wielkiego Postu. W programie konferencji znalazły się też wystąpienia dyrektorów szkół zaangażowanych w projekt „Dialog pokoleń”, pana Jana Orłowskiego z Zespołu Szkół im. gen. Ludwika Michała Paca w Dowspudzie oraz pana Jarosława Konopki z Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie, którzy w swoich prezentacjach podkreślali wartość metody projektu, eksperymentów oraz badań prowadzonych samodzielnie przez uczniów dla podtrzymania tradycji i kultury małych ojczyzn.

Zbiory Biblioteki Pedagogicznej w Suwałkach wzbogaciły, ofiarowane przez panią profesor Barbarę Falińską, publikacje: „Dialog pokoleń. Suwalszczyzna – powiat Sejny”, książka zawierająca relacje informatorów z pokolenia dziadków i pradziadków, pozyskiwane przez wnuków oraz „Ogólnosłowiański atlas językowy. T. 2, Hodowla zwierząt”, obejmujący słownictwo odnoszące się do tradycyjnej kultury materialnej Słowian, związanej z hodowlą zwierząt i ptactwa domowego.

Na zakończenie konferencji językoznawcy zaapelowali do nauczycieli i dyrektorów szkół
o podjęcie współpracy w celu ocalenia od zapomnienia spuścizny językowej oraz tradycyjnej kultury mieszkańców Suwalszczyzny poprzez tworzenie szkolnych kół gwaroznawczych.

Opracowanie:

Grażyna Zawadzka - nauczyciel bibliotekarz Centrum Edukacji Nauczycieli w Suwałkach